

ישראל והשבת

על פי שיחתו של הרב צבי יהודה קוק זצ"ל

וְשָׁמְרוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַשַּׁבָּת לַעֲשׂוֹת אֶת הַשַּׁבָּת לְדֹרֹתָם בְּרִית עוֹלָם. בְּיַד וּבִין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אוֹת הוּא לְעֹלָם כִּי שֵׁשֶׁת יָמִים עָשָׂה ה' אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי שָׁבַת וַיִּנְפְּשׁ. (שמות לא, טז-יז)

- 1 הקיפו בעיגול את המילה "שבת" (גם במקרים שהיא חלק ממילה אחרת) בפסוקים אלו.
- 2 סמנו קו מתחת לשם "ישראל" בכל מקום שהוא מופיע בפסוקים אלו.
- 3 "וְשָׁמְרוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַשַּׁבָּת לַעֲשׂוֹת אֶת הַשַּׁבָּת" (שמות לא) - ישראל הם העושים את השבת. השבת היא עצם היהדות. (הרב צבי יהודה קוק) איך ישראל עושים שבת?

4 ג' בריתות כרת ה' עם ישראל: מילה, תפילין ושבת, ושלושתן נקראות אות. מתחו קו:

על תפילין נאמר	ונמלתם את בשר ערלתכם והיה לאות ברית ביני וביניכם
על ברית מילה נאמר	והיה לאות על ידכה
על שבת נאמר	ביני ובין בני ישראל אות היא לעולם

5 המצוות האלה, האותות, מבדילות ומייחדות את עם ישראל משאר העמים. אלו מצוות מיוחדות שניתנו לעם ישראל בלבד, ורק עם ישראל מקיים אותן. ראשי התיבות של שלושת ה"אותות" האלה: שבת, ברית (המילה) ותפילין הם: _____

6 בתפילת שחרית של שבת אנחנו אומרים: "יְשַׁמַּח מֹשֶׁה בְּמַחֲנֵת חֶלְקוֹ... וְשָׁנֵי לַחֹת אַבְנֵים הוֹרִיד בְּיָדוֹ. וְכָתוּב בָּהֶם שְׁמִירַת שַׁבָּת... וְלֹא נָתַתוּ ה' אֱלֹהֵינוּ לְגוֹיֵי הָאָרְצוֹת, וְלֹא הִנְחַלְתוּ מַלְכֵנוּ לְעוֹבְדֵי פְסִילִים, וְגַם בְּמִנוּחָתוֹ לֹא יִשְׁכְּנוּ עַרְלִים. כִּי לְיִשְׂרָאֵל עִמָּךְ נָתַתוּ בְּאַהֲבָה, לְזָרַע יַעֲקֹב אֲשֶׁר בָּם בְּחֶרֶת. יִשְׁמְחוּ בְּמַלְכוּתְךָ שׁוֹמְרֵי שַׁבָּת וְקוֹרְאֵי עֲנֹג עִם מְקַדְּשֵׁי שַׁבְעִי." בין המצוות הראשונות שקיבלו ישראל במעמד מתן תורה מופיעה השבת. היא ניתנה במיוחד לישראל, והם שמחים בה כל כך.

ההסבר הנכון לצירוף "עם מקדשי שביעי":

1. העם שמקיימים מצוות ביום השביעי.
2. בית המקדש מיועד לעם השביעי.
3. עם ישראל מקדשים את היום השביעי.
4. עם ישראל שומרים שמישה (שביעית).

7 שרה, יהודייה כשרה ואימא לילדים שומרי תורה ומצוות מספרת:
לא נולדתי יהודייה, אבל גדלתי בין יהודים ואהבתי את היהדות. מרוב אהבה לתורה ולמצוות - התחלתי לשמור מצוות, להתלבש בצניעות ולשמור שבת.
לא ידעתי שלפי התורה יש בהתנהגות שלי בעיה, אבל בשלב מסוים הבנתי שאם אני רוצה להיות יהודייה - עליי להתגייר. הלכתי לבית דין לגיור, והרבנים שאלו אותי שאלות:
הרב: "את רוצה לשמור מצוות?"
אני: "בוודאי, אני אוהבת מאוד את התורה."
הרב: "אבל את יודעת שאת לא חייבת, נכון?"
אני: "נכון, כרגע אני גויה, אבל אני שומרת מצוות. גם את השבת אני לא מחללת."
הרב: "מה? לא, זה לא טוב. אסור לגוי לשמור שבת."
האמת, הייתי המומה ולא הבנתי: למה אסור לגוי לשמור שבת? השבת טובה ונעימה כל כך, למה אסור לי לשמור שבת?
בסוף, כמובן, שרה התגיירה והיא שומרת שבת כראוי.
אכן, הרב צדק, אסור לגוי לשמור שבת.
הרב יהודה ליווא מפראג, המהר"ל זצ"ל, הסביר שהשבת אינה שייכת לחיים של גוי. שבת היא מעין עולם הבא, וכל ישראל יש להם חלק לעולם הבא. לישראל יש קשר לעולם הבא, לנצח - מה שאין כן לגויים. השבת שייכת לנצחיות ולעם הנצח.
לפניכם ארבעה הסברים המציינים סיבה לאיסור המוטל על הגוי לשמור שבת. לפי מה שלמדנו, איזה מהם איננו מסביר מדוע אסור לגוי לשמור שבת?

1. כי השבת היא מעין העולם הבא.
2. כי היהודים שייכים לנצח.
3. כי הגוי לא יודע את ההלכות.
4. כי השבת לא שייכת לחיים של הגוי.

